

Mynämäen kunnan leikkipuistoseselvitys

versio 18.4.2023

1. Johdanto

Mynämäen kunta sijaitsee Turusta 30 km pohjoiseen valtatie 8:n varressa. Vuonna 2023 kunnan väkiluku on reilut 7500 asukasta ja kunnan kokonaispinta-ala on 536 km².

Mynämäen keskusta on muodostunut usean toisiaan melko lähekkäin sijainneen keskiaikaisen kylän ympärille, joista keskustajamassa sijaitsevat Pappila, Mäenkylä, Tursunperä ja Nihattula. Taajaman tuntumassa ovat myös Lankkinen, Raimela, Tiuvainen, Pellilä, Valtola ja Vihtamäki. Mynämäellä rakennettiin pitkään vanhojen kylätonttien sekä vanhan tieverkon läheisyyteen, mutta rakentaminen on laajentunut sittemmin vanhoille viljelysmaalle.

Uusi Mynämäen kunta perustettiin 2007, kun vanhat Mynämäen kunta ja Mietoisten kunta yhdistettiin. Tilastokeskuksen mukaan joulukuussa 2022 Mynämäellä asui 7539 asukasta, joista alle 15-vuotiaita on 1114 (14,8 %). Vertailun vuoksi Turun kaupungissa on alle 15-vuotiaita 12,3 % väestöstä. Väestöennuste Mynämäellä vuonna 2028 on vastaavasti 7316 ja 1007 (13,8 %). Väestönkehityksen trendi on siis laskeva.

Kunta järjestää asukkailleen lakisääteisiä ja itsehallinnollisia palveluita. Kunnan elinkeinotoiminnan ja elinvoiman, asumisen ja asukkaiden viihtyvyyden sekä lähipalveluiden ja -demokratian näkökulmasta itsehallinnollisilla tehtävillä on tärkeä merkitys. Itsehallinnolliset palvelut liittyvät yleensä talouteen, työllisyyteen ja asumiseen. Kunnan tarjoamien palvelujen näkökulmasta hyvät lähipalvelut ovat kunnalle välttämättömyys ja mm. leikkipuistot edustavat juuri näitä palveluita.

Leikkipuistot luovat ja parantavat kunnan asumisviihtyisyyttä. Leikkipuistot tarjoavat erinomaisia ja edullisia toimintamahdollisuuksia lapsille ja nuorille, mutta myös aikuisille. Leikkipuistot ovatkin sosiaalisia kohtaamis- ja virkistyspaikkoja eri ikäryhmille. Ne ovat myös välttämättömiä lapsen kehityksen kannalta, sillä ne motivoivat lapsia spontaaniin liikkumiseen. Leikkipuistot edistävät lapsen liikunnallista elämäntapaa ja estävät siten myös liikkumattomuuden haittailmiöitä. Yleisesti voidaankin todeta, että leikkipuistot ovat liikuntapaikkoja ja ne tarjoavat monelle ikäryhmälle halpoja ja virikkeellisiä harrastustiloja.

Tämän selvityksen tavoitteena on parantaa leikkipuistojen kuntoa ja toiminnallisuutta sekä yleisestiärkevöittää Mynämäen leikkipuistojen palveluverkostoa omaisuudenhallinnan näkökulmasta. Työn tavoitteena on myös selvittää palveluverkoston kehittämistoimia- ja aikataulua sekä kustannuksia seuraavan viiden (5) vuoden aikana. Tavoitteena on myös seurata palveluverkostoon kohdistuvia muutoksia ja ennakoida myös kunnan mahdollisten hallinnollisten muutosten vaikutuksia palveluverkostoon. Yleisenä tavoitteena on aikaansaada mahdollisimman tasapuolisesti palveleva ja laadukas leikkipaikkaverkosto, joka innostaa kuntalaisia liikkumaan ja nauttimaan ympäristöstään.

Selvityksen ovat laatineet Sweco Finland Oy:n Ossi Vesalainen ja Matti Lindgren. Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut Mynämäen kunnan vt. tekninen johtaja/työpäällikkö Simo Salonen. Tätä selvitystä ovat omalla panoksellaan edistäneet myös Mynämäen kunnan Riikka Mattila ja Toni Heikkilä.

2. Palveluverkoston nykytilanne

Leikkipuistojen määrä vaihtelee suuresti eri kunnissa. Leikkipuistojen tarpeeseen vaikuttavat taajamarakenteen tiiveys ja kuntien asuinaluesuunnittelun linjaukset sekä leikkipuistojen sijoittelun historia. Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä kuluttajaturvallisuuslaki eivät ota kantaa leikkipuistojen palveluverkoston laajuuteen, joten kunnat saavat itse päättää siitä.

Mynämäen kunnassa on tällä hetkellä 14 kpl yleistä leikkipuistoa. 7539 asukkaan kunnassa se tarkoittaa, että paikkakunnalla on 538 asukasta yhtä (1) leikkipuistoa kohti. Turun seudun isoimmissa kunnissa lukema vaihtelee 500 ja 1302 välillä. Mikäli yleisiksi leikkipuistoiksi lasketaan myös Mynämäen omistamien kiinteistöjen leikkipaikat, määrä on yhteensä 23 kpl eli 328 asukasta yhtä (1) leikkipuistoa kohti.

Taulukko 1. Leikkipuistomäärät suhteessa väkilukuun Turun seudun esimerkkikunnissa.

Kaupunki	Asukkaita 2022	Leikkipuistoja	Asukkaita / leikkipuisto
Turku	197 917	152	1 302
Kaarina	35 768	39	917
Raisio	24 961	37	675
Lieto	20 513	41	500
Naantali	19 613	39	503
Paimio	11 138	18	619
Mynämäki	7 539	14/23	538/328

Mynämäen leikkipuistojen palveluverkosto on varsin hajanainen ja iso osa verkoston kohteista on pienemmän tai suuremman remontin tarpeessa. Siksi tulevaisuuden palveluverkostoa on syytä tarkastella erittäin kriittisesti. Riittävätkö kunnan määrärahat pitämän kunnossa nykyisiä leikkipuistoja vai joudutaanko niiden turvallisuudesta, toiminnallisuudesta ja viihtyisyydestä tinkimään? Tämä selvitys ottaa kantaa erityisesti palveluverkoston kehittämistoimenpiteisiin, jotta palvelutaso pystytään pitämään riittävän tasapuolisena joka puolella kuntaa.

Mynämäen kunnan yleisistä leikkipuistoista on tehty kuntokartoitus keväällä 2021. Kuntokartoitus on tehty yhteensä 14 leikkipuistolle, mutta sen ulkopuolelle on jäänyt 11 kohdetta. Osa kuntokartoitetuista leikkipuistoista on laajemman peruskorjauksen tarpeessa, sillä välineet ovat vanhoja ja niiden turva-alustat eivät täytä nykystandardeja. Tästä syystä muutamia leikkipuistoja on jo alettu peruskorjaamaan. Kuntokartoitetuista leikkipuistoista kaksi kohdetta on jo purettu. Nämä tehdyt toimenpiteet on huomioitu selvityksessä.

Mynämäen kunnan taloussuunnitelmassa määrärahaa leikkipuistojen kunnostuksille on varattu liian vähän. Tässä selvityksessä tullaan esittämään määrärahojen kasvattamista nykyisestä, sillä tilanne leikkipuistojen korjausvelan suhteen on erittäin haasteellinen. Leikkipuistojen investointimäärärahaa on taloussuunnitelmassa esitetty vuosittain vain 10 000 euroa. Jotta palveluverkosto pystytään jatkossa pitämään kunnossa, investointimäärärahaa tulee nostaa huomattavasti. Tätä tosiasiaa tukee myös 5.6.2020 hyväksytyn Mynämäen maapoliittisen strategian tavoitteet. Siinä korostetaan viihtyisän ympäristön, monipuolisen ja laadukkaan palvelutarjonnan mutta toki myös vakaan kuntatalouden merkitystä.

Mynämäen leikkipuistot alueittain

Karjala

Karjalan koulu ja päiväkot

Karjalan koulu sijaitsee Karjalan kylässä noin 17,5 kilometrin päästä Mynämäen kirkolta. Koulussa toimii alakoulun lisäksi myös päiväkot. Lapsia kiinteistössä on noin 70. Leikkipuisto palvelee koulun ja päiväkodin lapsien lisäksi iltaisin ja viikonloppuisin kylän asukkaita. Pihan leikkivälineistöön kuuluvat leikkimökki, kaksi hiekkalaatikkoa ja viisi keinua, jousikiikku, liukumäki, kiipeilyteline ja vaakakeinu sekä tasapainopuomi. Lisäksi pihassa on iso hiekkapintainen pallokenttä ja huoltokoppi. Piha-alueet ovat valaistut ja päiväkodin piha on aidattu.

Puutteet: Infotaulu ja vuositarkastuslomakkeen mukaiset korjausehdotukset.

Tarvainen

Tarvaisten koulun piha

Tarvaisten nyt jo lakkautettu koulu sijaitsee Tarvaisten kylässä, noin 7 kilometrin päästä Mynämäen kirkolta. Kylän ainoa leikkipuisto palvelee vain muutamia perheitä. Pihan leikkivälineistöön kuuluvat leikkimökki, liukumäki, vaakakeinu ja hiekkalaatikko sekä pöytäpenkkiyhdistelmä, jotka kaikki ovat jo elinkaarensa loppupäässä. Leikkipuisto on aidattu ja valaistu.

Puutteet: Infotaulu.

Mynämäen kirkonkylä

Raimelan leikkipuisto

Raimelan leikkipuisto sijaitsee 8-tien itäpuolella Raimelan asuinalueella vajaan 2 kilometrin päässä Mynämäen kirkolta. Kohde on asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat keinu, jousikiikku, karuselli, liukumäki ja leikkitunneli. Leikkipuisto on kunnostettu kesällä 2021.

Puutteet: Valaistus

Pöykön leikkipuisto

Pöykön puisto sijaitsee Nihattulan asuinalueella Mynämäen keskustassa. Kohde on asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat kaksi keinua, hiekkalaatikko, jousieläin, leikitunneli, karuselli, kiipeilyteline ja liukumäki. Puistossa on myös penkki ja roska-astia. Leikkipuistoa on kunnostettu kesällä 2021.

Puutteet: Valaistus ja vuositarkastuslomakkeen mukaiset korjausehdotukset.

Pikkulaurin päiväkot

Pikkulaurin päiväkot sijaitsee Mynämäen keskustassa. Lapsia kiinteistössä on noin 125. Päiväkodin piha-alue palvelee päiväkodin lapsien lisäksi kunnan asukkaita iltaisin ja viikonloppuisin. Päiväkodissa järjestetään myös vuorohoitoa. Pihassa on monipuolinen ja nykyaikainen leikkivälineistö, koska päiväkot ja sen piha on rakennettu vuonna 2015. Piha-alue on aidattu ja valaistu.

Puutteet: Infotaulu

Laurin koulu

Laurin koulu sijaitsee Mynämäen keskustassa. Koulussa on sekä ala- että yläkoulu ja koululaisia kiinteistössä on noin 540. Koulun piha-alue palvelee iltaisin ja viikonloppuisin myös koko kunnan asukkaita. Pihassa on monipuolinen ja nykyaikainen leikki- ja liikuntavälineistö, mutta koulun pihaa kunnostetaan kesällä 2023 vieläkin modernimmaksi. Piha- ja urheilualueet ovat valaistut.

Puutteet: Infotaulu.

Luhtatien leikkipuisto

Luhtatien leikkipuisto sijaitsee Mynämäen keskustassa Laurin koulun länsipuolella. Kohde on keskellä kerrostaloaluetta ja välineistöltään se on huonokuntoinen. Leikkivälineistöön kuuluvat keinu, kiipeilyteline ja liukumäki sekä hiekkalaatikko, jousikiikku ja vaakakeinu. Puistossa on myös penkki.

Puutteet: Valaistus ja vuositarkastuslomakkeen mukaiset korjausehdotukset.

Länsikadun leikkipuisto

Länsikadun leikkipuisto sijaitsee Mynämäen keskustan länsiosassa. Kohde on asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat keinu, hiekkalaatikko, kiipeilyteline ja liukumäki sekä karuselli ja jousikiikku. Leikkipuisto on kunnostettu kesällä 2022.

Puutteet: Infotaulu ja valaistus.

Huvikummun päiväkot

Huvikummun päiväkot sijaitsee Mynämäen keskustan länsiosassa kunnantalon yhteydessä. Lapsia kiinteistössä on noin 50. Päiväkodin piha-alue palvelee päiväkodin lapsien lisäksi kunnan asukkaita iltaisin ja viikonloppuisin. Pihassa on monipuolinen ja nykyaikainen leikkivälineistö. Piha-alue on aidattu ja valaistu.

Puutteet: Infotaulu.

Vaahteramäen päiväkot

Vaahteramäen päiväkot sijaitsee Mynämäen keskustan länsiosassa kunnantalon yhteydessä. Lapsia kiinteistössä on noin 50. Päiväkodin piha-alue palvelee päiväkodin lapsien lisäksi kunnan asukkaita iltaisin ja viikonloppuisin.

Osa pihan leikkivälineistä ovat huonokuntoisia ja siksi piha-alue vaatii kunnostusta tai jopa peruskorjausta. Piha-alue on aidattu ja valaistu.

Puutteet: Infotaulu.

Vuorenpään leikkipuisto

Vuorenpään leikkipuisto sijaitsee Mynämäen keskustan länsiosassa 3,7 kilometrin päästä Mynämäen kirkolta. Kohde sijaitsee pienellä asuinalueella ja välineistöltään se on huonokuntoinen. Leikkivälineistöön kuuluvat keinu, liukumäki, jousikiikku ja karuselli sekä tasapainopuomi.

Puutteet: Valaistus ja vuositarkastuslomakkeen mukaiset korjausehdotukset.

Leijonapuisto

Leijonapuisto sijaitsee Mynämäen keskustassa Kivistön asuinalueella – tarkemmin Mynämäen urheilukeskuksessa. Kohde on Kivistön asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat kaksi hiekkalaatikkoa ja jousikiikkoa, kolme keinoa sekä monitoimiteline, jossa ovat toiminnot niin kiipeilyyn kuin liukuun. Puistossa on myös pöytä-penkkiyhdistelmä ja roska-astia sekä useita ulkokuntoiluvälineitä. Leikkipuistoa on kunnostettu 2021–2022.

Puutteet: Infotaulu.

Hiittiönmäen leikkipuisto

Hiittiönmäen leikkipuisto sijaitsee Mynämäen keskustassa Tursunperän asuinalueella. Kohde on asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat kaksi keinoa, liukumäki, kiipeilyteline, hiekkalaatikko, jousieläin ja leikkitunneli. Puistossa on myös penkki ja roska-astia. Leikkipuistoa on kunnostettu kesällä 2022.

Puutteet: Valaistus.

Sunilan leikkipuisto

Sunilan leikkipuisto sijaitsee Mynämäen keskustassa Sunilan asuinalueella. Kohde on asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat kaksi keinoa, hiekkalaatikko, kaksi jousikiikkoa, kiipeilyteline ja karuselli sekä monitoimiteline, jossa ovat toiminnot niin kiipeilyyn kuin liukuun. Puistossa on myös pöytä-penkkiyhdistelmä ja roska-astia.

Puutteet: Infotaulu ja valaistus.

Katteluksen leikkipuisto

Katteluksen leikkipuisto sijaitsee Mynämäen keskustassa Katteluksen asuinalueella. Kohde on asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat keinu, hiekkalaatikko ja

jousikiikku sekä monitoimiteline, jossa ovat toiminnot niin kiipeilyyn kuin liukuun. Puistossa on myös pöytä-penkkiyhdistelmä. Puisto on erittäin huonosti saavutettava.

Puutteet: Infotaulu ja valaistus.

Aseman koulu

Aseman koulu sijaitsee Mynämäen asemanseudulla noin 4,5 kilometrin päästä Mynämäen kirkolta. Koulu on alakoulu, jossa toimivat luokat 1–6. Lapsia alakoulussa on noin 40. Koulun piha palvelee koulun ja päiväkodin lapsien lisäksi seudun asukkaita iltaisin ja viikonloppuisin. Pihan leikkivälineistö on jo elinkaarensa loppupäässä. Lisäksi pihassa on iso hiekkapintainen pallokenttä ja jääkiekkokaukalo. Piha-alueet ovat valaistut. Naapurikiinteistössä sijaitsee yksityinen luonto- ja ympäristökasvatuspainotteinen päiväkoti Norlandia, jolla on omat piha-alueensa leikkivälineineen.

Puutteet: -

Pyhe

Pyhän koulu ja päiväkoti

Pyhän koulu sijaitsee Pyhen kylässä noin 9 kilometrin päästä Mynämäen ja noin 6 km Mietoisten kirkolta. Koulussa toimii alakoulun lisäksi myös päiväkoti. Lapsia kiinteistössä on noin 80. Piha-alue palvelee koulun ja päiväkodin lapsien lisäksi kylän asukkaita iltaisin ja viikonloppuisin. Päiväkodin pihan leikkivälineistöön kuuluvat hiekkalaatikko, kaksi jousikiikkuja ja liukumäkeä, kolme keinua sekä kiipeilyteline. Koulun pihan leikkivälineistöön kuuluvat keinu, liukumäki ja riipuntateline sekä monitoimiteline, jossa ovat toiminnot niin kiipeilyyn kuin liukuun. Lisäksi pihassa on iso hiekkapintainen pallokenttä ja tekonurmipintainen monitoimikenttä. Piha-alueet ovat valaistut. Koulun pihan leikkivälineet ovat jo elinkaarensa loppupäässä, mutta päiväkodin välineet ovat uusia.

Puutteet: Vuositarkastuslomakkeen mukaiset korjausehdotukset.

Mietoinen

Mietolan puisto

Mietolan leikkipuisto sijaitsee Mietoisten kirkonkylän länsiosassa. Kohde on asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat hiekkalaatikko, kaksi keinua, jousikiikku, kaksi liukumäkeä, kiipeilyteline, vaakakeinu ja puinen paloauto. Puistossa on myös pöytä-penkkiyhdistelmä, roska-astia ja grillikatos. Puiston leikkivälineet ja niiden turva-alustat ovat erittäin huonosti kunnossa.

Puutteet: Valaistus ja vuositarkastuslomakkeen mukaiset korjausehdotukset.

Hiirenkorvan päiväkoti

Hiirenkorvan päiväkoti sijaitsee Mietoisten kirkonkylässä. Lapsia kiinteistössä on noin 20. Päiväkodin piha-alue palvelee päiväkodin lapsien lisäksi kunnan asukkaita iltaisin ja viikonloppuisin.

Pihassa on monipuolinen ja nykyaikainen leikkivälineistö. Piha-alue on aidattu ja valaistu.

Puutteet: Infotaulu.

Kylätalon leikkipuisto

Kylätalon leikkipuisto sijaitsee Mietoisten kirkonkylässä. Puiston välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Hiirenkorvan päiväkotia ja Tavastilan koulu. Puiston leikkivälineistöön kuuluvat hiekkalaatikko, keinu ja kiipeilyteline. Puiston leikkivälineet ovat hyvässä kunnossa, mutta käyttö on todella vähäistä, koska puiston saavutettavuus on huono. Puisto on valaistu.

Puutteet: Infotaulu.

Tavastilan koulu

Tavastilan koulu sijaitsee Mietoisten kirkonkylässä. Koulussa toimii alakoulun lisäksi myös esikoulu. Lapsia kiinteistössä on noin 70. Piha-alue palvelee koulun lapsien lisäksi kylän asukkaita iltaisin ja viikonloppuisin. Koulun pihan leikkivälineistöön kuuluvat viisi keinua, katoksellinen hiekkalaatikko, liukumäki, palloseinä ja pingispöytä sekä monitoimiteline, jossa ovat toiminnot niin kiipeilyyn kuin liukuun. Pihassa on myös penkki ja roska-astia sekä iso hiekkapintainen pallokenttä ja rantalentopallokenttä. Pihan ulkoreunalla sijaitsevat jääkiekkokaukalo, tekonurmipintainen monitoimikenttä, asfalttipintainen skeittialue ja sen pohjoispuolella yleisurheilukenttä varastoineen. Piha- ja urheilualueet ovat valaistut (pl. yleisurheilukenttä).

Koulun pihan leikkivälineet ovat kuluneita ja haalistuneita, mutta vielä turvallisia. Pihan yleisilme on ankeahko.

Puutteet: Vuositarkastuslomakkeen mukaiset korjausehdotukset.

Pitkäsmäen leikkipuisto

Pitkäsmäen leikkipuisto sijaitsee Mietoisten kirkonkylän itäosassa Pitkäsmäen asuinalueella. Kohde on asuinalueen ainoa leikkipuisto ja sen leikkivälineistöön kuuluvat hiekkalaatikko, jousikiikku, keinu ja monitoimiteline, jossa ovat toiminnot niin kiipeilyyn kuin liukuun. Puistossa on pöytä-penkkijohdistelmä ja roska-astia. Puistossa on myös nurmipintainen pelikenttä.

Puutteet: Valaistus.

Perkkoon leikkipuisto

Perkkoon leikkipuisto sijaitsee Mietoisten kirkonkylän itäosassa Perkkoon asuinalueella. Puiston leikkivälineistöön kuuluvat keinu, liukumäki ja jousikiikku. Puistossa on myös pöytä-penkkijohdistelmä ja roska-astia sekä nurmipintainen lentopallokenttä. Puiston leikkivälineet ovat kohtuullisessa kunnossa, mutta käyttö on erittäin vähäistä.

Puutteet: Valaistus.

3. Palveluverkoston kehittäminen Mynämäellä

Mynämäen kunnan leikkipuistojen palveluverkostoa tullaan kehittämään tämän selvityksen mukaisesti vuosina 2023–2027. Palveluverkostoa tullaan kehittämään uusia puistoja

rakentamalla, vanhoja puistoja peruskorjaamalla ja kunnostamalla sekä vanhoja huonokuntoisia kohteita poistamalla. Palveluverkoston kehittämisessä otetaan tarkasteluun myös kunnan omistamat kiinteistöjen leikkipaikat. Uusia leikkipuistoja ei tämän kehittämisohjelman aikana ole Mynämäelle tarkoitus rakentaa. Kehitettäviä kohteita tämän selvityksen perusteella on yhteensä yhdeksän (9) ja poistettavia kuusi (6).

Palveluverkoston tarkastelussa leikkipuistojen suositeltavana saavutettavuutena asemakaava-alueilla on käytetty yhtä kilometriä. Jatkossa Mynämäen leikkipuistot tulevat sijaita vain asemakaava-alueilla, mutta koulujen ja päiväkotien pihat voivat sijaita jatkossakin kaava-alueiden ulkopuolella.

Leikkipuistojen välineet ja niiden alustat tulevat olla turvallisia ja kestäviä. Siksi leikkipuistojen kunnossapitoon ja tarkastuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kiinteistöjen leikkipuistot

Mynämäen kunnalla on julkisten leikkipuistojen lisäksi myös 10 päiväkotitai koulukiinteistöjen pihaa. Koulu- ja päiväkotikiinteistöpihojen käyttöasteet ovat julkisia leikkipuistoja korkeammat ja siksi onkin luontevaa siirtää ne virallisesti osaksi leikkipuistojen palveluverkostoa. Tämä ratkaisu säästää kunnan rakentamisen ja kunnossapidon määrärahoja, koska päällekkäisiä palveluita ei kunnalle tällöin synny. Vaikka koulu- ja päiväkotikiinteistöpihat ovat päivisin tarkoitettuja vain koululaisille ja päiväkodin lapsille, ovat ne arki-iltoina ja viikonloppuisin kaikkien kuntalaisten käytössä. Mynämäellä näillä pihoiden on suuri merkitys mm. haja-asutusalueiden asukkaille sekä paikallisille urheiluseuroille.

Koulu- ja päiväkotikiinteistöpihojen lisäksi myös Liikuntatoimen hallinnoimat liikuntapaikat täydentävät omalta osaltaan leikkipuistojen palveluverkostoa. Näitä ovat esimerkiksi kunnan omistamat ulko- ja sisäliikuntapaikat, mutta näitä ei tässä selvityksessä ole otettu huomioon.

Leikkipuistoluokitus

Leikkipuistot jaetaan jatkossa kolmeen eri tasoon: lähileikkipuisto (LLP), alueleikkipuisto (ALP) ja keskusleikkipuisto (KLP). Luokitus asettaa tavoitteen verkoston sekä yksittäisen leikkipuiston kehittämiselle. Luokitus parantaa leikkipuistoverkoston toimivuutta ja palveluita ja sillä pyritään varmistamaan, että palvelut vastaavat tarvetta ja tavoittavat kaikki leikkipuistojen käyttäjät tasavertaisesti. Luokitus ohjaa leikkipaikkojen suunnittelua, rakentamista ja ylläpidon tavoitteita.

Luokitus perustuu asemakaavoitetun alueen kokoon ja sen väestömäärään. Luokituksessa on huomioitu myös maantieteelliset esteet, kuten pellot, vesistöt, junaradat yms. sekä vilkkaasti liikennöidyt väylät.

Lähileikkipuisto

Lähileikkipuistot palvelevat lähialueen asukkaita. Ne ovat helposti saavutettavia ja tarjoavat lapsille perusleikkejä. Siksi ne ovat varustetasoltaan perusvälineistöä. Lähileikkipuistot palvelevat jokapäiväisinä ulkoilualueina. Mynämäellä on 17 lähileikkipuistoa ja ne muodostavat leikkipuistojen palveluverkoston perusrakenteen.

Lähileikkipuiston välineet koostuvat jatkossa seuraavista perustason leikkivälineistä ja kalusteista: keinu, hiekkalaatikko, liukumäki, kiipeilyteline ja jousikiikku sekä penkki, roska-astia, infotaulu ja valaistus. Liukumäki ja kiipeilyteline voivat olla myös yhdistelmäväline.

- *Mietolan puisto*
- *Hiirenkorvan päiväkoti*
- *Kylätalon leikkipuisto*
- *Pitkäsmäen leikkipuisto*
- *Perkkoon leikkipuisto*
- *Karjalan koulu*
- *Tarvaisten koulun piha*
- *Raimelan leikkipuisto*
- *Pöykön leikkipuisto*
- *Luhtatien leikkipuisto*
- *Länsikadun leikkipuisto*
- *Vuorenpään leikkipuisto*
- *Vaahteranmäen päiväkoti*
- *Huvikummun päiväkoti*
- *Hiittiönmäen leikkipuisto*
- *Sunilan leikkipuisto*
- *Katteluksen leikkipuisto*

Alueleikkipuisto

Alueleikkipuistot palvelevat useampaa asuinalueita ja ovat lähileikkipaikkoja suurempia kokonaisuuksia sekä monipuolisempia toimintoiltaan. Ne ovat houkuttelevia ja ne palvelevat monen ikäisiä käyttäjiä. Erityistä huomiota kiinnitetään kouluikäisten ja aikuisväestön viihtyvyyteen ja erityisesti liikunnallisiin toimintoihin. Mynämäellä alueleikkipuistot ovat usein koulujen pihoja, jolloin päiväsaikaan pääkäyttäjät ovat koululaisia. Iltaisin ja viikonloppuisin ne ovat kaikkien kuntalaisten käytössä. Mynämäellä on kuusi (6) alueleikkipuistoa.

Alueleikkipuistojen välineet ja kalusteet ovat lähileikkipuistoja vastaavia, mutta monipuolisempia ja liikunnallisempia sekä niiden on sovelluttava laajemmalla käyttäjäryhmälle.

- *Laurin koulu*
- *Pikkulaurin päiväkoti*
- *Leijonapuisto*
- *Aseman koulu*
- *Tavastilan koulu*
- *Pyhän koulu ja päiväkoti*

Keskusleikkipuisto

Keskusleikkipuisto on luokituksen mukaisesti toiminnaltaan ja pinta-alaltaan palveluverkoston laajin kokonaisuus. Sen on tarkoitus houkutella käyttäjiä laajemmalla alueelta, joten kuntalaisten lisäksi myös matkailijat kuuluvat käyttäjäkuntaan. Keskusleikkipuistoissa on paljon erilaisia toimintoja niin leikin kuin liikunnankin osalta. Keskusleikkipuiston tavoitteena on tarjota viihtyisä toiminnallinen alue kaikenikäisille. Mynämäellä ei vielä keskusleikkipuistotasoisia kohteita ole olemassa, mutta Mynämäen urheilukeskuksen Leijonapuistoa on mahdollista sellaiseksi kehittää.

Keskusleikkipuistossa voi myös olla alue- ja lähileikkipuistojen mukaisia perustason leikkivälineitä ja kalusteita, mutta erityisesti on panostettava välineisiin, joita ei palveluverkon muissa kohteissa ole. Liikunnallisista välineistä kohteeseen sopivat esimerkiksi ulkokuntoiluvälineet ja kuntoportaat.

Kunnostettavat leikkipuistot

Leikkipuistojen kunnostuksella tarkoitetaan tässä selvityksessä vanhojen leikkipuistojen vähäistä kunnostamista tai peruskorjausta. Tässä selvityksessä esitetään yhdeksää (9) leikkipuistoa kunnostettavaksi tai peruskorjattavaksi. Peruskorjattavista leikkipuistoista kaikki ovat koulujen tai päiväkotien pihoja. Laurin koulun 120 000 euron remontti ajoittuu jo vuoteen 2023.

Kunnostettavat ja peruskorjattavat leikkipuistot	Rak.vuosi	Kustannusarvio
Laurin koulu	2023	120 000
Mietolan leikkipuisto	2023	20 000
Pöykön leikkipuisto	2023	10 000
Hiittiömäen leikkipuisto	2023	10 000
Huvikummun päiväkodin piha	2024	20 000
Pyhän koulu	2024	30 000
Aseman koulu / Asemanpuisto	2025	30 000
Tavastilan puisto	2026	60 000
Karjalan koulu	2027	10 000

Poistettavat leikkipuistot

Tässä selvityksessä esitetään kuutta (6) leikkipuistoa poistettavaksi. Esitetyistä leikkipuistoista neljän (4) kunto on jo nyt niin huono, että peruskorjaus ei ole ei ole vähäisen käytön takia järkevää. Nämä leikkipuistot ovat Luhtatien, Vuorenpään, Perkkoon ja Tarvaisten koulun leikkipuistot. Tarvaisten koulun ja Perkkoon leikkipuiston välineet puretaan vasta välineiden tullessa elinkaarensa loppuun. Mietoisten kylätalon leikkipuisto on sijainniltaan ja saavuttavuudeltaan huonossa paikassa, joten selvityksessä esitetään välineiden ja turvasoran siirtoa läheiseen Mietolan leikkipuistoon, joka on tarkoitus peruskorjata kesällä 2023. Katteluksen leikkipuiston välineet ovat vielä hyvässä kunnossa, joten purku ajoittuu vasta vuoteen 2027 tai myöhempään ajankohtaan riippuen välineiden kunnosta. Katteluksen leikkipuiston purkua puoltaa kohteen huono saavutettavuus.

Purettavien leikkipuistojen alueet tasataan ja siistitään joko nurmettamalla puistoiksi tai antamalla palautua hiljalleen luonnonmukaisiksi metsäalueiksi.

Poistettavat leikkipuistot	Purkuvuosi	Kustannusarvio
Kylätalon leikkipuisto	2023	6 000
Luhtatien leikkipuisto	2024	3 000
Vuorenpään leikkipuisto	2024	3 000
Perkkoon leikkipuisto	2025	3 000

Tarvaisten koulun leikkipuisto	2026	3 000
Katteluksen leikkipuisto	2027	3 000

Periaatteet palveluverkoston kehittämiseksi uusilla asemakaava-alueilla

Asemakaava-alueiden leikkipuistotarpeet arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Tavoitteena on, että etäisyys leikkipaikalle on noin 1000 metriä. Tarkastelussa huomioidaan asuinrakentamisen tyyppi (esim. kerrostaloalue tai omakotialue), asumistiheys sekä sujuvat ja turvalliset reitit leikkipuistoihin. Tavoitteena on, että leikkipuistot rakentuvat alueen muun rakentamisen kanssa samaan aikaan.

Uuden alueen leikkipuisto toimii yleensä alueen vetovoimatekijänä. Pientalovaltaisilla alueilla leikkipuistorakentaminen ajoitetaan siten, että leikkipuisto valmistuu samaan aikaan sitä ympäröivien tonttien kanssa.

Ohjelmakauden aikana Mynämäellä ei ole tarkoitus rakentaa uusia leikkipuistoja.

Leikkipuistojen valaistus

Leikkipuistoissa valaistuksen tulee olla riittävä. Hyvä valaistus on tärkeää pimeinä vuoden- ja vuorokauden aikoina, sillä se lisää turvallisuuden tunnetta, mahdollistaa leikin ja liikunnan ulkona pimeään aikaan, helpottaa kunnossapitotöitä ja sillä pystytään myös ehkäisemään usein ilkivaltaa.

Leikkipuistojen valaisemiseksi riittää neljän metrin sinkitty pylväs ympärisäteilevällä valaisimella. Pylväsvälien jaotukseksi riittää noin 20 metriä. Esimerkiksi kompaktiin lähileikkipuistoon usein riittää kaksi (2) valaisinta. Runsasta ilkivaltaa kokevat puistot voidaan valaista tavallista korkeammalla valaisimella ja valonheittimillä. Vaativiin tai erikoisvalaistusta vaativiin kohteisiin tulee teettää erillinen valaistussuunnitelma.

Mynämäen valaistavat leikkipuistot 2023–2027:

- Pitkäsmäen leikkipuisto
- Mietolan leikkipuisto (2023)
- Sunilan leikkipuisto
- Länsikadun leikkipuisto
- Pöykön leikkipuisto (2023)
- Raimelan leikkipuisto

Leikkipuiston kunnossapito

Leikkipuistojen turvallisuus on kunnossapidon tärkein velvollisuus ja tavoite. Leikkipuistojen turvallisuutta on seurattava säännöllisillä turvatarkastuksilla, koska leikkipuistojen välineet ja niiden turva-alustat tulevat olla käyttäjilleen turvallisia ja kestäviä. Niiden on myös täytettävä standardin EN1176 turvallisuusvaatimukset.

Leikkipuistojen tarkastuksissa havaituista puutteista ja huomioista on aina tehtävä tarkastusraportti. Raportit on myös arkistoitava. Tarkastuksissa havaitut turvallisuuteen vaikuttavat puutteet tulee korjata välittömästi. Vastuu leikkipuistojen turvallisuudesta on välineiden valmistajalla, leikkipuiston ylläpitäjällä ja omistajalla. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on leikkipuistojen asiakasturvallisuutta valvova viranomainen. Siksi leikkipuistojen ylläpitoon ja tarkastuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Asukkailta, matkailijoilta ja muilta sidosryhmiltä tulee huomioita turvallisuudesta viikoittain, joten nämä havainnot on myös syytä dokumentoida. Nyrkkisääntö on, että pienistäkin leikkipuistossa tapahtuneista haavereista, läheltä piti -tilanteista ja turvallisuuspoikkeamista on pidettävä kirjaa.

Putoaminen leikkivälineestä on yleisin vaaratekijä. Turva-alustojen kuntoon ja joustavuuteen on panostettava kunnossapidossa entistä paremmin. Kunnossapidossa on pidettävä huolta, että kerrosvahvuudet ovat riittävät, turva-alustan materiaali riittävän joustavaa ja että turva-alustaa on koko laitteen putoamislustalla. Myös leikkipuistojen infokyltit tulee olla ehjiä, luettavissa ja helposti havaittavissa.

Leikkipuistojen talvikunnossapidon vastuukysymykset ovat hyvin ristiriitaisia. Tulkintoja onkin yhtä monta kuin on toimijaakin. Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta ei velvoita kuntaa järjestämään talvikunnossapitoa yleisille puistoalueille, joihin leikkipuistotkin luetaan kuuluviksi. Talvikunnossapito on siis kunnille harkinnanvaraista toimintaa kyseisen lain mukaan. Ristiriitaa aiheuttaa toki Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) suositus, jonka mukaan leikkipuistoja tulisi hoitaa myös talvisin.

Mynämäen leikkipuistoissa ei ole varsinaista talvikunnossapitoa kuin koulujen ja päiväkotien pihoilla. Näillä pihoilla tulee huolehtia erityisesti kulkuväylien ja porttien toimivuudesta, leikkivälineiden lumettomuudesta ja leikkivälineiden putoamislustojen joustavuudesta. Mikäli kunta ei pysty takaamaan turvallisia leikkejä talvisaikaan, tulee leikkipuistot sulkea talvikuukausina.

Selvityksen toteuttaminen ja seuranta

Mynämäen leikkipuistonselvitys on viiden vuoden toimintasuunnitelma. Ohjelmakauden aikana seurantaa tehdään kaksi kertaa vuodessa - syksyisin talousarviolaadinnan ja alkuvuodesta tilinpäätöksen yhteydessä. Selvityksen toteutumista arvioidaan kokonaisuutena vasta ohjelmakauden päätyttyä tai uutta selvitystä valmisteltaessa. Seuraavan leikkipuistonselvityksen valmistelu aloitetaan vuonna 2027.